

Ryssland

DIN SÄKERHET I EXPORTAFFÄRER **ekn**

	<p>LANDRISKKLASS</p> <p>3/7</p> <p>Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.</p> 	<p>EKN:S POLICY</p> <p>Statsrisker: Normal riskprovning</p> <p>Övriga offentliga risker: Restr ktiv riskprovning</p> <p>Bankrisker: Restr ktiv riskprovning</p> <p>Företagsrisker: Restr ktiv riskprovning</p> <p>Se vidare avsnitt "EKN:S POLICY"</p>
	<p>EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET</p> <p>Kortfristiga affärer: 0,3 mdr SEK</p> <p>Medel- och långfristiga affärer: 15,9 mdr SEK</p>	<p>DATUM</p> <p>2013-03-20</p>

Reformer behövs men dröjer

Rysslands tillväxttakt mattas av framöver och oljeberoendet består. Externbalansen är emellertid god, statsskulden låg och valutareserven är en av de största i världen. Landet har med andra ord ännu betydande buffertar, men behöver genomföra finanspolitiska åtstramningar och strukturreformer. Med Putin tillbaka som president fortsätter landet på den inslagna politiska och ekonomiska vägen. Trots protester är Putins popularitet i grunden stabil - starka oppositionella alternativ saknas. Sammantaget förväntas politisk och ekonomisk kontinuitet framöver, även om reformer dröjer. Samtidigt märks en något större reformvilja än tidigare, vilket förväntas ge positiva ekonomiska effekter på sikt.

STYRKOR

- Låg statsskuld
- Stora reserver
- Centralbankens penningpolitik har stramats upp

SVAGHETER

- Svagt investeringsklimat och begränsade reformer hämmar utländska investeringar
- Oljeberoende ekonomi, diversifiering dröjer
- Utbredd korruption

POLITIK

Rysslands maktcentrum möts av protester

Väljarna gav Putins parti Enade Ryssland majoritet i parlamentet vid valet 2011. Valet följdes av protester där demonstranter invände mot valfusk. Missnöjesyttringarna har fortsatt men i mindre skala sedan valet. Putin är fortfarande den mest populära politikern i Ryssland. Samhällseliten stöttar Putin och oppositionen är splittrad mellan kommunister och nationalisterna. Detta medför att framträdande alternativ till Putin och Enade Ryssland saknas. Missnöjesyttringarna tvingar ändå Putin att ompröva sin tidigare strategi, men följden har hittills främst blivit att rörelsefriheten för minoritetsgrupper, det civila samhället och medier har krympt. Sammantaget har den politiska utvecklingen medfört att Ryssland faller i de index som mäter öppenhet.

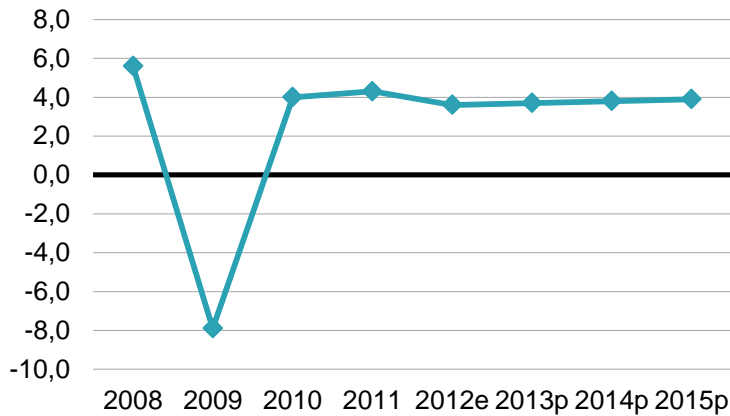
Makten i Ryssland är centraliserad till Moskva och den ryska politiken präglas även fortsättningsvis av bristande insyn i beslutsfattandet. Det gör att den långsiktiga inrikespolitiken präglas av stor osäkerhet då många frågor hanteras av maktsfärer bakom kulisserna i det ryska parlamentet. Institutionella reformer dröjer, då de är impopulära att genomföra. Flera av de regioner, särskilt i norra Kaukasus, som yrkar på ökad grad av självstyre har på nytt getts möjligheten att själva utse sina ledare. Det har varit ett sätt att förbättra relationerna mellan Moskva och regionerna, som bitvis varit problematiska. Periodvis blossar konflikter mellan dessa parter upp, något som sannolikt kommer att vara fallet även framöver. Hittills har dessa konflikter hanterats med kraft. En upptrappning av konflikter, även väpnade sådana, kommer sannolikt att bekämpas resolut.

EKONOMI

Tillväxttakten bromsar in

Finanskrisen 2008 påverkade Ryssland negativt och BNP sjönk med åtta procent som följd. Ekonomin har återhämtat sig och tillväxttakten väntas ligga på fyra procent under kommande år. Även om genomsnittspriset på oljan ligger på över 100 dollar per fat framöver väntas tillväxttakten inte överstiga fyra procent. Tillväxtutsikterna på medellång sikt försämras eftersom reformer för att förbättra företagsklimatet och diversifiera ekonomin fortsätter att släpa efter. Med undantag för vissa positiva effekter av WTO-anslutningen, tycks viljan och kapaciteten att reformera ekonomin hos det politiska ledarskapet i realiteten vara liten. Det minskar möjligheten att öka tillväxten och diversifiera ekonomin bort från olja och gas på längre sikt.

BNP-TILLVÄXT (%)

Tillväxttakten planar ut efter krisåren. Källa: IMF.

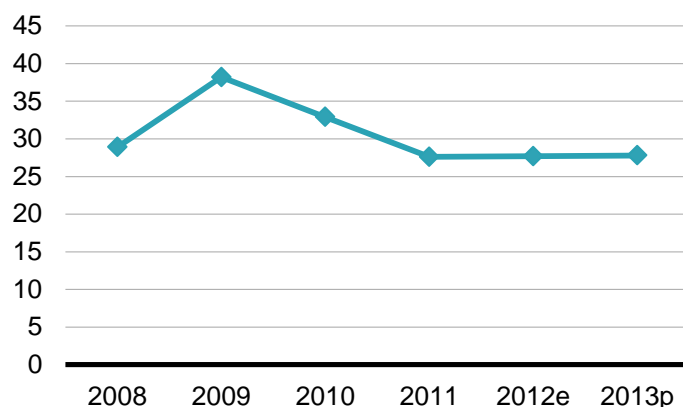
Inför parlaments- och presidentvalen var regeringen mindre benägen att genomföra den nödvändiga finanspolitiska åtstramningen. Sedan dess har administrationen visserligen stramat åt en del, bland annat genom att begränsa utgifterna i relation till oljepriset, men skattesänkningar och ökade militära utgifter kommer att öka budgetunderskottet kommande år. Även om Ryssland fortfarande har finanspolitiska buffertar i form av oljefonder har den underliggande ställningen i de offentliga finanserna försämrats. Den snabba tillväxten i de offentliga utgifterna har ökat budgetunderskottet. Detta innebär att det oljepris som behövs för att balansera budgeten har stigit. Därmed ökar sårbarheten vid en eventuell nedgång i oljepriset. I händelse av en ny global konjunkturnedgång kommer staten att ha mindre utrymme för finanspolitiska stimulanser än den hade 2008. Slutsatsen är att kombinationen av den rådande politiken och den ekonomiska strukturen inte leder till ett minskat oljeberoende. Så länge oljepriset ligger kvar på nivåer över 100 dollar fatet är utsikterna stabila, men vid ökad fluktuation i oljepriset är Ryssland mer sårbart.

BETALNINGSBALANS OCH SKULDFRÅGOR

Externbalansen stark trots stora kapitalutflöden

Rysslands externbalans är god. Utlandsskulden utgör i dagsläget ungefär 30 % av BNP. Den väntas förvisso stiga något men är hanterbar. Valutareserven, som är en av de största i världen, utgör dessutom en stabil likviditetsbuffert.

UTLANDSSKULD (% AV BNP)

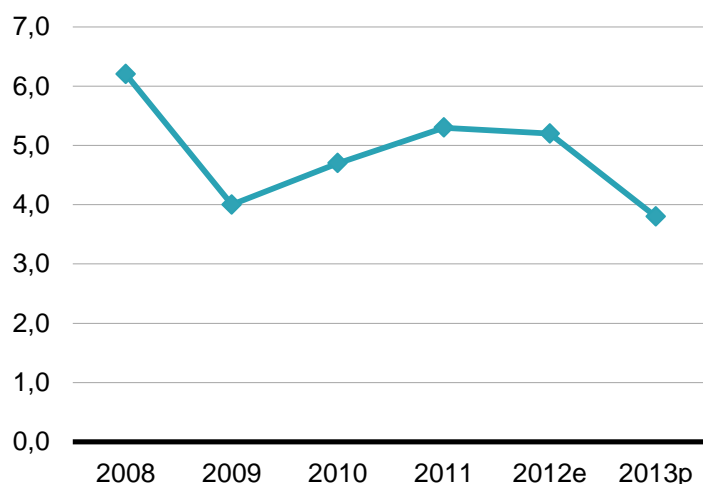

Utlandsskulden är begränsad. Källa: IMF.

Ryssland har haft överskott i bytesbalansen varje år sedan 1997. Oljeproduktionen nådde den högsta nivån sedan Sovjetunionens fall under 2012 och olja och gas utgör 65 % av landets export. Landet har världens åttonde största olje- och gasreserver, sannolikt betydligt mer om Arktis inkluderas, men behovet av investeringar i sektorn är över lag stort.

Bytesbalansöverskottet krymper nu allt mer. De flesta prognoser för bytesbalansen kommande år pekar mot ett minskat överskott eftersom importen ökar. Huvudsakligen beror det på att importen av tjänster ökar, främst i form av ett ökat utflöde genom ryssarnas omfattande resande. Förväntningen är att resandet även framöver kommer att vara betydande, då den framväxande medelklassen gärna lägger pengar på semesterar utomlands. För att Ryssland ska ha fortsatt överskott i bytesbalansen krävs att oljepriset ligger på över 110 dollar per fat, vilket är högt jämfört med många andra oljeproducerande länder.

BYTESBALANS (% AV BNP)

Bytesbalansöverskottet krymper. Källa: IMF.

Historiskt har kapitalutflödena från Ryssland varit betydande, inte minst under de senaste åren. Kapitalutflödet på cirka 80 miljarder dollar under 2012 motsvarande omkring fyra procent av BNP men är ungefär lika stort som bytesbalansöverskottet. Kapitalutflödet var bland de största någonsin. Under 2013 väntas en viss förbättring och utflödet kommer troligen att minska. Finansieringsvillkoren på de internationella kapitalmarknaderna har förbättrats

något för större företag och banker även om den inrikespolitiska osäkerheten förväntas bestå. Kapitalutflödet är ännu så länge hanterbart tack vare bufferten i valutareserven. Utländska direktinvesteringar tog fart under andra halvan av 2012. En stor del av investeringarna kommer från Cypern där många ryska företag är baserade av skatteskäl och utgörs sannolikt av ryska återinvesteringar.

VA LUTAPOLITIK

Ny valutapolitik ökar stabiliteten

Centralbanken har de senaste åren bytt fokus från valutakursstabilitet till inflationsmål. Övergången, som innebär en mer flexibel växelkurs, har bidragit till att minska inflationen och att öka den ekonomiska stabiliteten. Centralbanken ingriper fortfarande för att minska kraftiga valutakurssvängningar men det finns inte längre någon riktkurs för rubeln, utan valutakursen drivs till stor del av marknadskrafterna. Under 2011 och 2012 har valutan tillåtits att både stärkas och försvagas, vilket har ökat trovärdigheten för den nya valutapolitiken. Fler åtgärder fordras ännu för att på längre sikt skapa och upprätthålla förtroendet för rubeln. De flesta prognoser pekar på en i stort oförändrad växelkurs det kommande året. Framför allt kraftiga förändringar i oljepriset kan påverka växelkursen. Sammanfattningsvis är förtroendet relativt högt för valutan. Valutan har en hög grad av konvertibilitet och kan prövas av EKN i lokalvalutafinansierade affärer.

FINANSSEKTORN

Banksektorn domineras av statliga banker

De ryska bankernas tillgångar motsvarar 80 procent av BNP och tillväxttakten har varit snabb. Utlåningen till den privata sektorn är ännu relativt begränsad, även om den ökar. Banksystemet, som omfattar över 900 banker, domineras av ett fåtal stora statsägda banker och några framträdande privatägda banker. Kvaliteten på de större bankernas låneportföljer har förbättrats sedan krisen men från en svag nivå och mycket på grund av att utlåningen tilltagit. Andelen dåliga lån i hela banksektorn ligger på omkring sex procent. Samtidigt visar officiell data att reserveringarna precis täcker de dåliga lånen fullt ut. Siffrorna är sannolikt inte helt rättvisande då lån till hushåll och företag som inte kan betala ofta omförhandlas. Kapitäläckningen har samtidigt sjunkit och även lönsamheten ligger på en relativt låg nivå sedan krisen. Sammantaget växer den finansiella sektorn, där de större privata och statliga bankerna har goda förutsättningar för närvarande. För mindre och medelstora banker har läget ännu inte helt återhämtat sig sedan krisen och en del utmaningar består.

Finansiella problem uppdagades i Bank of Moscow, landets femte största bank, under 2011 vilket tvingade fram en statlig räddningsaktion. Händelsen visar på den dåliga insynen i banksystemet, den otillfredsställande tillsynen och riskerna med utlåning till närstående bolag. Riskbilden är mer gynnsam på statliga banker eller banker med starka utländska moderbanker, eftersom dessa banker i regel kan räkna med stöd från staten respektive ägare.

AFFÄRSMILJÖ

Korruption och svagt företagsklimat

Ryssland är ett besvärligt land för långivare och investerare. Korruptionen är utbredd. Landet rankas till exempel som nr 133 (av 174) i världen avseende korruption enligt Transparency International. Det är långt efter jämförbara tillväxtländer som Brasilien, Indien och Kina som rankas mellan nr 66 och 94. Företagsklimatet utgör också en svaghet, där Ryssland klassas som nr 112 (av 185) av Doing Business. Insynen i företagens finansiella situation och ägarförhållanden är dålig och företagsgrupper är ofta komplexa. Att driva rättsfall och konkursförfaranden kan vara svåröversäglbart och tidskrävande, särskilt utanför Moskva. Regleringsändringar är vanliga och skapar osäkerhet för företag. Lokal kännedom och snabbt agerande vid betalningsproblem är därför viktigt.

Förbättrad likviditet i företagssektorn

Små och medelstora företag har ännu inte märkt av lättnaden i finansmarknaden, vilket har lett till ett ökat beroende av lån från de stora statsägda bankerna där de tidigare inte funnits som kunder. Centralbankens stimulansåtgärder har emellertid samtidigt underlättat bankernas utlåning till större företag. Den kortfristiga skuldsättningen i utländsk valuta har generellt sett minskat under senare år och risken för likviditetsproblem i företagssektorn är lägre nu än innan finanskrisen 2008/2009.

Rysslands anslutning till WTO slutfördes i december 2011 efter 18 år av förhandlingar. Effekterna har hittills varit begränsade. På längre sikt kan åtagandet att öppna upp ekonomin för utländska direktinvesteringar, exempelvis inom bank- och telekomsektorn, ge positiva effekter i form av högre tillväxt. Skyldigheten att behandla utländska och inhemska företag lika och avskaffat statligt stöd till ryska exportörer bör stärka konkurrensen inom den ryska ekonomin och bidra till att öka statens förutsägbarhet och ansvarstagande.

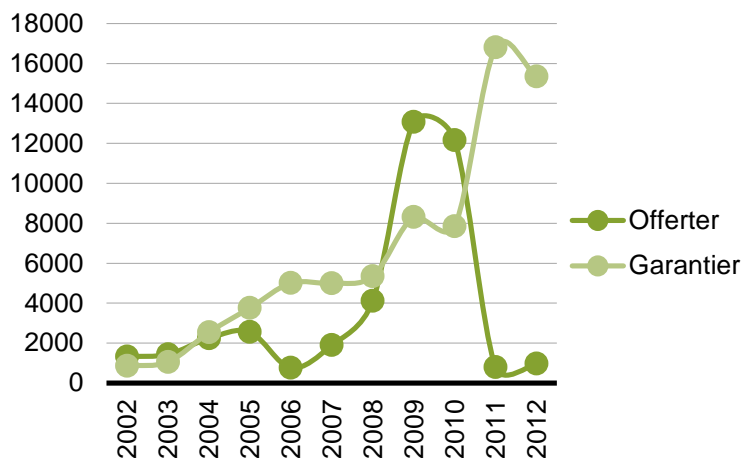
Svaga offentliga och politiska institutioner skapar osäkerhet vad gäller offentliga köpares förmåga och vilja att betala. Ryssland består av en mängd regionala och lokala enheter och ansvarsfördelningen mellan dessa och federationen är ofta oklar. Några regionala och lokala enheter har kreditbetyg och bör därmed anses vara relativt genomlysta.

EKN:S ÅTAGANDEN

Stort engagemang domineras av telekomsektorn

Ryssland är Sveriges fjärde största exportmarknad utanför EU och exporten till Ryssland motsvarar cirka två procent av Sveriges totala export. Huvuddelen av exporten utgörs av fordon och telekomutrustning. Stor potential finns för betydande export till råvarusektorn, infrastruktur samt jordbrukssektorn och livsmedelsproduktion.

EKN:S OFFERTER OCH GARANTIER PÅ RYSSLAND (PER 31 DECEMBER)

Garanti- och offertvolymen påverkas mycket av stora enskilda affärer. Källa: EKN

EKN:s utestående garantier till Ryssland uppgår till omkring 16 miljarder kronor. Det gör Ryssland till ett av de största länderna i EKN:s portfölj. Huvuddelen av garantierna är i telekomsektorn. Även inom kraftsektorn och inom papper och massa finns betydande engagemang. Det största flödet sett till antalet affärer är inom transportsektorn.

BETALNINGSERFARENHET

EKN:s erfarenhet av att garantera affärer till Ryssland är generellt sett god men sedan finanskrisen har problem förekommit inom vissa konjunktur känsliga branscher, särskilt transportsektorn. EKN har under perioden 2010-2012 betalat ut skadeersättningar uppgående till 127 miljoner kronor. Problemen har lett till dröjsmål, omförhandlade betalplaner och i vissa fall skadereglering. Även återtag av utrustning har förekommit. Erfarenheten av skade- och återvinningsprocesser i landet är inte entydig, men överlag är ändå erfarenheten att det fungerar tillfredsställande.

EKN:S POLICY

EKN klassificerar Ryssland i landriskklass tre, en bedömning som görs i samverkan med OECD. Till följd av krisen klassificerades Ryssland emellertid i landriskklass fyra av OECD under drygt ett år 2009/2010. EKN valde att under den tiden avvika från OECD-klassificeringen och ha landet kvar i landriskklass tre. För samtliga köpkategorier utöver rena statsrisker gäller någon form av restriktivitet.

För privata företag och banker innebär policyn att EKN utöver att bedöma risken på sina egna meriter har en mer restriktiv hållning från början. EKN ser gärna att affären är extra väl genomlyst och att det finns buffertar, inte minst av utländsk valuta, hos företaget eller banken

OFFICIELLA LANDDATA OCH KREDITBETYG

OFFICIELLA LANDDATA	KREDITBETYG	
Yta: 17 075 400 km ² (38 ggr Sverige)	LANDRISK	STATSRISK
Folkmängd: 141,9 miljoner (2011)	Moody's: A2	Baa1/Stabil
Folkökning: -0,1 % (2011)	S&P: BBB	BBB/Stabil
BNP: 1 480 mdr USD 2010 (Sverige 458 mdr USD 2010)	Fitch: BBB+	BBB/Stabil
BNP/capita: 13 543 USD 2011 (Sverige 58 228 USD 2011)		

LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Ryssland:

Hilda Hellgren

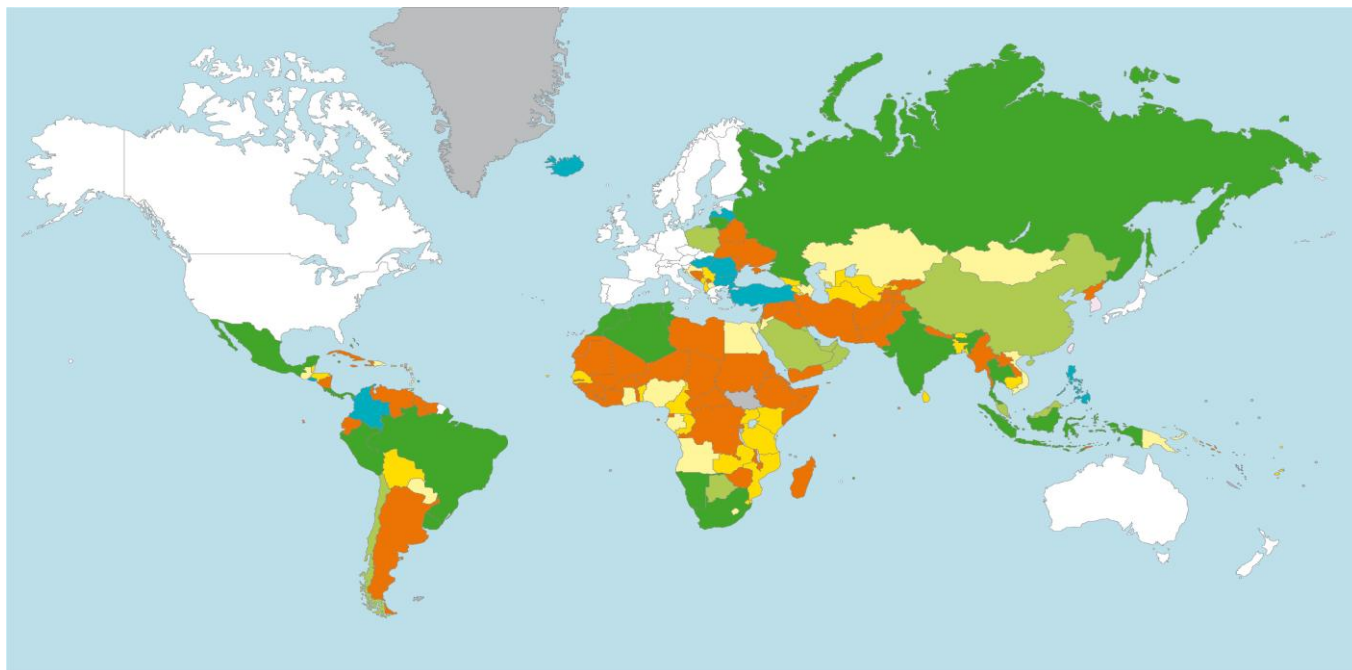
08-788 00 00

E-post: hilda.hellgren@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvaret för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada. Källor: Kommerskollegium, BMI, Thomson Reuters Datastream.

EKN:S SYN PÅ VÄRLDEN

Landriskklasserna går från 0 till 7.

Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.

EKN – DIN SÄKERHET I EXPORTAFFÄRER

EKN är en myndighet med uppgift att främja svensk export och svenska företags internationalisering. Det gör vi genom att erbjuda garantier för betalning och finansiering, tillsammans med rådgivning om affärsstruktur och riskhantering. Våra tjänster ger dig en större säkerhet, ökad konkurrenskraft och fler möjligheter till lyckade exportaffärer.

Exportkreditnämnden

Kungsgatan 36, Box 3064, 10361 Stockholm | Tel 08-7880000 | www.ekn.se | e-post info@ekn.se